

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 184 (5155). 21 июль 1983 й. ПАЙШАНБА Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Ваҳси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил)

Пленуми қарорлари — ҳаётга!

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари қорхоналарнинг барча ишчилари уруш катта ҳаракат уруш раъси бўлиб қолди. Шу кунларда коллектив тарбиявий ишларни ахширлашда алоҳида эътибор қаратилмоқда. Қорхонанинг ҳар бир аъзоси юксак аъза бўлиш ва байрат кўрсатиш меҳнат қилишга ҳаракат қилишда...

АХДИМИЗ — УНУМЛИ МЕҲНАТ

Қорхонамиз меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини мамнуний билан қутиб олдидлар. Пленум материалларини диққат билан ўрганиб чиққан ҳар бир киши асосий мақсад кўч куч асосий меҳнат қилиш имконлари тўғрисида эканлигига амин бўлади. Қорхонамизда 1000 га яқин ишчи меҳнат қилади. Биз ярим йиллик планни муддатидан илгари бажардик. Асосий маҳсулот кўприги электр қанчалари бўлишига қарамай, бизда рўзғорда ишла...

ВАҚТДАН ҲАЗИБ

Чиройли, бежирим сумкача, қўлдоп, хилма-хил чарм буюмларини ким қўймайди дейсан. Уларга қўзини қўйишга баъзан қайси қўли гул одамлар тайёрлади экан деб беҳишёр ўйлаб қолсан. Пойтахтимизда бундай буюмлар чарм-галатерия ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланади. — Ишимизда аввало сифатта катта аҳамият берамиз, — дейди қўлдоп ҳазирчи мастери ВЛКСМ XIX съезди делегати Муқаддас Юнусова. —

Спорт кундалиги. Америкадаги Лос-Анжелес шаҳрида сузиш бўйича ҳалқаро мусобақалар ўтказилди. Маълумки, набатдаги Олимпиада ўйналар ҳам шу ерда бўлади. Халқаро беллашувда СССР терма командаси составида иштирок этган республикалик вакили Сергей Заболотнов 100 метр масофага чалқанчасига сузишда иккинчи ўринни эгаллади. Биринчи ўринни эса мамлакатимиз терма командасининг вакили В. Шеметов қўлга киритди.

ПОЙТАХТ РАЙОНЛАРИ: ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙУҚЛАМАСИ

Киров райони

Пойтахтимиздаги иқтисодлашган «Центраэнергоремонт» корхонасининг коллектив юбилей вахтасида турли зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Улар ўтган олти ой давомида пландаги 5083 минг сўмлик ўрнинга 5118 минг сўмлик ҳажмидаги ремонт ишларини бажардилар. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилга нисбатан 11 процентга, товар маҳсулотининг ўсиш суръати 20 процентдан зиёдлашди. Ремонтчилар илгари муваффақиятли ишлашга қўлгина омилар сабаб бўлмоқда. Жумладан, меҳнатини илғир ташкил этиш бўйича тадбирларнинг жорий этилганлиги йил бошидан бери 57 минг сўм иқтисодий самара келтирди. Янги техникани яратиш соҳасида олиб борилган ишлар...

МИКРОРАЙОНЛАР ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Тошкент шаҳар Совети иқроия комитети 2-ремонт-қуриш трестининг бригадалари шу кунларда Анҳор парк зонаси, Б. Хмельницкий кўчасининг тартиб келтириш, Киров, Ҳамза, Собир Раҳимов, Фрунзе ва бошқа районлардаги микро-районлардаги уйларда қайта тиклаш-ремонт ишларини олиб боришда. Уларга боришда тошчириқ ишчи бригадалар ҳам иштирок этишмоқда. Бир қанча тартиб келтирилган уйларнинг асосий қисми шундай тартиб келтирилган. Биз йилнинг 2000 йиллик юбилейига тайёргарлик план доирасида ободонлаштириляпти.

СУРАТДА: бугунги Юнусобод массиви. ЎзТАГ фотохроникаси.

Янги ўқув йили таратуду Қирқ минг ўқувчи таълим олади

Бу йил Акмал Икромов районига уч мингдан ортиқ бола илк бор мактаб оstonасига қадам қўяди. Айни кунларда райондаги мазкур 27 мактабда янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик қилинмоқда. Мактабларнинг ремонт ишлари шу кунларда асосий қисми бажарилди. План бўйича 5 та мактабни капитал ремонтдан чиқариш мўлжалланган. Район иқроия комитетининг 7. 11. 12-ремонт қурилиш бошқармаси ремонт ишларини бажармоқда. Бу йил 8 та мактабда соғломлаштириш майдонлари қурилади. 1983—84 йилда Районда физкультура ва спорт ишлари бўлиб келинмоқда. Биринчи ўқув йилига 40 мингта ўқувчи ўқувчи бўлиб қўйилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРНИК. Меҳнатчилар билан Франциядаги энг катта «Пемоситрон» — «Тальбо» автомобил саноати маъмурияти уртасидаги можаро тобора ўткир социал ҳаракат касб этмоқда. Маъмурият 7 мингдан кўпроқ кишини, шу жумладан группанинг Пуаси шаҳридаги бир-гина заводда банд бўлган 4.140 нафар ишчи билан бўшашига қарор қилганлиги можаро сабаб бўлди. Шундай ҳолларда ҳамма шу бўлганда, бу тадбирга «иқтисодий қийинчиликлар» ва «корхоналарнинг норабарлиги» баҳона қилиб кўрсатишмоқда. Франция матбуотининг фикрича, онедан ортдаги «Крайслер» компаниясининг ва Англиядаги автомобил концернларининг таърифи шунадай қарор қабул қилинганда асосий роль ўйнайдми. Ана шу компания билан автомобиль концернлари «ишлаб чиқаришни соғломлаштириш» баҳонаси билан қўллаб ишчиларни шундан бўшатган эди.

Адиба Мирзахусанова анча вақтдан бери «Қизил тоғ» тикувчилиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг 5-цехида тикувчи-мотористка бўлиб ишлапти. Бирлашма коммунистлари унинг ибратли меҳнатини эътиборга олиб, ўз сафарига қабул қилишди. Адиба шу кунларда смена тошчириқларини мунтазам 130 процентга етказиб адо этиб, Тошкентнинг 2000 йиллигига муносиб меҳнат тўхталари тайёрлашга иштирокчи.

СУРАТДА: А. Мирзахусанова. Т. Наримов фотоси.

РАЙОНДА БИРИНЧИ КЕЧА

Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районида биринчи университетнинг ишлари оғинди. Шаҳарнинг катта ўғли муносабати билан тайёрланган ушбу совға жуда кўп хабардорларга жуда кўп қўлайлиқлар яратилди.

Корхонамиз маҳсулотининг 2/5 қисмидаги тўққиз қаватли янги уй-жой биносига қўйилган кўйил қурилган савдо қорхонасининг умумий майдони 600 квадрат метрдан иборат бўлиб, бу ерда харидорларга жуда кўп қўлайлиқлар яратилди.

Курлиш ишларини 2-ўйқозлик комбинатининг 60-қурилиш бошқармаси азаматлари қисқа вақт ичида бажардилар. Бу кунда 5—10 минг кингига хизмат қўриштирилган бу университетда турли бўлимлар бор. Маҳсулотлар пештахталар ўрнига контейнерларга солинган бўлиб, ҳар томонлама қўлайлик яратилди. Универсам ишлари 140 та контейнер, 6 та электр тарози, қатор ҳисоблаш машиналари бериб қўйилган. Биринчи куннинг ўзида кўп харидорларга 10 минг сўмликдан зиёд савдо хизмати кўрсатилди.

Янги бадий салон

Пойтахтимизнинг Кўл Маркс кўчасидаги 51-уйда яна бир неча кундан кейин бадий салон филиали очилди. Бу ерда асосан ўзбекистон халқ амалият санъати усталари тайёрлаган буюмлар сотувга қўйилди.

«Устоз халқ санъати усталари бирлашмасида бир қатор истеъдодли мутахассислар меҳнат қилишадими, улар гиламлар ва сўзанапарни қўла тўқиш билан банд бўладилар, қимматбахшо ёғоч ва суяндан нафис буюмлар ясайдилар. Ҳозирги пайтда Шаҳрисабз ва Ғиждуvon, Самарқанд ва Тошкент, Сурхондарё ва Хоразмнинг халқ усталари тайёрлаган сопол буюмлар шухрати мамлакатимиз бўйлаб шухрат қозонган. Қўлолчилик жуда ҳам қадимий санъат бўлиб, ҳозирда ҳам у кўчилигини диққатини жалб этмоқда. Сопол буюмлар ўзининг жозибали жиловис, нақшларининг ўйнақиллиги билан истеъмолчин хаммисе мамну этади.

Салонга келувчилар бу ерда ўзбек миллий меъёлари, мисгарлик маданияти, логанлар, қоралача сопол буюмлар, совға ўйнақиллари ва бошқа буюмлар билан беамалол танишдилар ва сотиб оладилар. Муносабатда бўлаётганлигидаги нарсани розилик билдирилди. Бир неча минг киши Қизил крест халқаро комитетининг вакилига мурожаат қилиб, қамоқона хожимларнинг ўзбошимчилигига чек қўйиш учун зарур барча қораларни қўришга қарор қилди. Намойиш иштирокчилари Исроил маъмуриятидан қамоқона ташкилнинг хабар қилишди. Қудудлиги Қизил крест халқаро комитети ваюлатхонаси биноси олдига Исроил намоқоналарига азоб келтирилган арав ваганларларнинг қариндошлари уюштирган оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари Исроил қамоқоналарига хожимларга ваҳшиятнинг хабар қилишди.

УНТИГИ ГАЗЕТАЛАРДА

Совет раҳбарлари 20 июль кунин Венгрия Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси билан учрашдилар. Семий, ўртоқларча вазиётда ўтган учрашув вақтида муҳокама этилган барча масалалар юзасидан қарорларнинг тўла бирлиги яна намоён бўлди. Совет—Венгрия ўшма ахбороти келишиб олинди. Бу ахборот матбуотда эълон қилинади.

ҒАЛЛАКОРЛАР БИЛАН БИРСАФДА

РЕПОРТАЖ

Ғаллазорнинг бепоён ғаллазорлари. Кундан кунга кўтарилади ва қилар ҳар қандай келад. Бу ерда кечмиш кундан моторлар наърасини эшитиш мумкин. Моий бўёқда бўлган чўла наҳавонлари — «Нина» ва «Голос» ғаллазорлар бўлиб охира ҳаракат қилади. Мана, улар йўлда ярим доира ясб, яна олислаб, уфққа қараб кетиши. Қомбайнларнинг ортдан чанг кўтарилади.

Машинами «Ғаллазор» совхозининг 4-бўлимида тўхтаб ўти. Бизнинг ёнимиздан, бизнинг асфальт йўлдан бортига 127-авторхона номерлари ёзилган автомашиналар ўтиб боради. Улар янги яшилган ғаллани олиб боришга боришади. Юзларини чанг босган, денга бардам, хушчаққай ҳайдовчилар офтоб қизилари парво қилишмапти.

Буғун автомобилчиларнинг кайфияти кўтариниб руҳда. Юнинг сўнги беш кунлигида иш якуни бўйича Тошкент ша-

ҳар автомобиль трести венгани ва Тошкент области касаба союзлари Советининг қарорига биноан автоқолна иккинчи марта кўчма йўлга байроқ билан тақдирланди.

Автоқолна жойлашган дала шийони га авторхона ҳайдовчилари ва ремонтчилари тўпланиди. У ерга шундай шор забоб кўйилди: «1983 йилнинг ғалла ҳосилини ўз вақтида ва исроф қилмай таший, миз». Ғалларини вагончанинг деворида ҳар бир ҳайдовчининг ш кўрсаткичлари, турли хил схема ва диаграммалар ялиб кўйилди.

Ҳайдовчиларни кўздан кечириб, менга тўғридан тўғри бўлган, йигир-терим ветерани Ш. Шобоготовни қидираман.

— Уни кўриш мумкин, — деди автоқолна бошлиги А. Аҳмаднов. — Фақат ҳозир далада қомбайн ёнида. У қомбайн бунерида бир дона ҳам ғалла қолмагуча ишлади.

Мажлис узоққа чўзилмади. Ғаллазорларга келган Тошкент

шаҳар маркалашган усулда юк таший автомобиль трести бошқарувчиси М. Алиев ўрим-йигим ҳайдовчиларни табриқлади, уларга меҳнатда янги муваффақиётлар тилади.

Биз яна йўлга тушдик. Катта трассага бурилганида жойда бизни 127-авторхона машинасининг ҳайдовчиси С. Сидиков тўхтади ва олисда қомбайн ёнида турган автомашинани кўрсатди.

— Хўв ана, кўришимиз, ўша Шобоготов бўлади. Ҳозир у машинани ғаллага тўлғизиб, бизнинг олдидадан ўтиб кетади.

Сал вақт ўтгач қомбайн бунерида байроқча олинди. Машина секин-аста қирдан тушиб кела боради. Рулда тажрибали ҳайдовчи ўтириб, шундоққина кўриниб туради. Чунки нотекис жойдан қаттиқ юриш натижасида ғалла сочилиши, машинанинг у ер-бу ери синиши мумкин.

Удуг Ватан уруши ветерани Ш. Шобоготов ҳам касбига зўр сарватини инфодалади. Қосайиб қолган қарамасдан у 127-авторхонада г и ҳайдовчилар орасида биринчилардан бўлиб «Ғаллазор» совхозидала ғалла ташийга бошлаган ва бу ерда фило-корона меҳнат намуналарини кўрсатиш истагини билдирди.

— Мен сойиб фронтчиман, — деди у. — Илгари бўганимдек, ҳозир ҳам менинг ўрним олдинги маррада. Бу йил мен оширилган социалистик мажбурият қабул қилдим. Менга бириктирилган қомбайнлар билан биз 600 гектардаги ғаллани йигишимиз, 700 тонна буғдан ва арпани янчиб, омборга ташийимиз керак.

Уруш ветеранининг сўзи билан иши бир. Буғунги кунда унинг шахсий ҳисобида 500 тоннадан ортиқ ғалла бор.

Юксак кўрсаткичга эришишда Ш. Шобоготов танҳо эмас. Ғалла ташийда бу авторхонанинг У. Тўлаевов, А. Саидов, Т. Сидиков, К. Нишонов каби ҳайдовчилари ҳам юксак кўрсаткичларга эришган. Улар ҳар кунги Ватан омборларига 25—30 тонна ғалла етказиб беришмапти.

Йигир-терим сурати аниқга чиқмоқда. Транспорт конвейерининг самарали ишлатилиши таъминлаш бўйича «Ғаллазор» совхозини маъмурияти билан 127-авторхона ўртасида шартнома тузилган. Бунда йи-

гим-терим муддатларини иложи борица қисқартриш, тайёрлов пунктларига ғаллани ўз вақтида етказиб беришга ёрдам берадиган ҳамма воститалар ҳисобга олинган.

Ғаллакорлар ва авторхонанинг ғаллани ўриб, янчиб ва таший олиши 20 иш кунини тугаллаш, Ватан омборларига 26 минг тонна ғалла етказиб беришга қарор қилинди. Бу мажбурият муваффақиётли адо этилапти.

В. ТИТОВ,
«Тошкент оқшоми» штатсиз мухбири, Ғаллазор району — Тошкент.

СУРАТДА: «Ғаллазор» совхоз далаларида. Автор фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҚИСКА ХАБАРЛАР

Британия оролларида икки ҳафта давом этган жазирама иссиқдан кейин қаттиқ сел ёғиб, момақалдироқ ва довул бўлди. Кейинги кунлар давомида мамлакатнинг шимоли-ғарбий районларида бир ойлик нормада ёғингарчилик бўлди. Ёмғир қишлоқ хўжалик экинзорларига катта зарар етказиб, бир қанча тош йўл ва темир йўллари жиддий шикастантирди. Довул электр линиялари тортилган юзлаб сымбоқларнинг қулаб юборди. Натжида Ливерпуль, Манчестер ва шу каби йирини санот марказларига электр энергияси юбориш бир неча соат давомида тўхтаб қўйилди. Ҳолок бўлган кишилар бор.

Австрияда ҳаво одатдан ташқари иссиқ келди. Бир ҳафтадирки, кундуз кунлари соғда сымоб устун 35 градусдан тушмапти. Айниқса мамлакатнинг жануби-ғарбий районларидаги дарё ва кўллари сувини жуда қамқайиб кетди. Урмонларда кўпгаб ёғин чиққанлиги қайд этилди. Ҳайвонлар айниқса иссиқда қийалмоқда. Нейзидлер-зе кўлининг ўзиданга 3 мингдан ортиқ ўрдак ва сузувчи бошқа парандалар ҳалок бўлди.

Ҳиндистонда муссон ёмғири бошлангани сабабли рўй берган сув тошқинлари оқибатларини тугатиш борасида шовилниб.

Сўнги икки кун ичидан Ҳиндистоннинг Ғарбий Бенгалия штатида сел ёғиб Брахмапутра Мансан ва Райхад дарёларида сувнинг сатҳи кескин кўтарилди.

Непалнинг йирини маданий марказлари — Катманду ва Патан қатори юз минг кишилик аҳолиси бўлган, бир мунча йирини Бхактапур ҳозир (сурагда) ҳам ўзининг меъморчилик ансамбли билан шухрат қозongan. Узоқ ўтмишнинг буғунги кун билан уйғунашиб кетганлиги, айниқса шу шаҳарда туристларни лоп қолдиради.

СОВЕТ МУТАХАССИСЛАРИНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

БАМАКО. Мали меҳнат қилмоқдалар. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган кенг, ёруғ аудиторлар ва устаноналар, тажриба далаи, қишлоқ хўжалик техникаси маркази ўқувчилари ихтирога бериб қўйилган. Кўпгаб дарслиқлари, техникавий ва бадий адабётлар билан кутубхона мавжуд.

Пойтахт марказиданги ўқувчиларнинг кўпчилиги — совет республикаларини г ва вакиллари. СССР дан келган мутахассисларнинг фидокорона меҳнати туфайли, дейди марказ директори Ламин Фраат, қишлоқ хўжалигида муваффақиётли

Мали мустақиллигининг дастлабки йилларида Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган бу ўқув юрти юзлаб қурувчи, электрик, механик, тоқари тайрлаб чиқарди. Марказ битирувчилари мамлакат санот корхоналарида, давлат муассасаларида, қишлоқ хўжалигида муваффақиётли

туш Ғарбий Африкада шу йўналишдаги энг яхши ўқув юртиларидан бирига айланди. Совет кишилари ўз билим ва профессионал тажрибаларини еш маллиқларга санийлик билан ўргатоқдалар. Совет мутахассислари миллий ўқувчи кадрларни тайёрлашга катта эътибор бермоқдалар, деб таъкидлади Л. Траоре.

Мали Республикасининг президенти М. Траоре марказни қелиб кўриб, унинг фаолиятига ҳамда СССР дан келган педагогларнинг бу ердаги ишларига юксак баҳо берди.

«Испания НАТОдан чиқиши керак»

МАДРИД. Испания НАТО блокига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар ундан ўрнатилган тақдирда ҳам бу блоктан чиқиши керак, деди Испания ҳукумати раисининг ўринбосари Альфонсо Герра. Мадридда чиқарилган «Панс» газетаси НАТОга киришига қарши қурашган эди. Социалистлар ҳукумати ҳозирги тепасида келганидан сўнг мамлакатнинг блок органлари ишида иштирок этаётган бўлса, унинг бу блоктан чиқиши бошқа давлатларнинг жумладан Греция ва Даниянинг НАТОдан чиқиб кетишига олиб келиши мумкин.

Маълумки, Испания 1982 йилнинг июлида НАТО нинг 16-аъзоси бўлди. Уша пайтда оппозицияда бўлган Испания социалистик ишчи партияси мамлакатнинг НАТОга киришига қарши қурашган эди. Социалистлар ҳукумати ҳозирги тепасида келганидан сўнг мамлакатнинг блок органлари ишида иштирок этаётган бўлса, унинг бу блоктан чиқиши бошқа давлатларнинг жумладан Греция ва Даниянинг НАТОдан чиқиб кетишига олиб келиши мумкин.

А. Герра Испания НАТО дан чиқиши керакми, деган масала хусусида турли фиркалар мавжуд аналитик эътироф этди. Агар ҳукуматда ёки бошқаруш органларида ўзгача фикр юритишни истаган бўлса, улар бундай нуқта-назарни тор доирадагина эмас, оқида-қида изҳор этишлари керак, деб таъкидлади ҳукумат раисининг ўринбосари.

Ливан фожияси давом этмоқда. Исроил ҳарбийлари Ливаннинг таълими қисмини ҳақон оккупация қилиб туришмоқда. Ливан пойтахтидан Исроил постларига дуч келмай қилиб бўлмайдик. Баскичлардан шаҳардан чиқиб кетган бўлишлари қарамга унинг чекараларида жойлашиб олиб, ҳар бир квартални мўл-жалга олиб турибдилар. СУРАТДА: Исроил солдатлари Байрут чекараси. ЮПИ—ТАСС фотоси.

• Пойтахт қурилишларида Тошкентликларга фарғоналиклар тўғриси

Шу кунларда пойтахт меҳнаткашлари жонанон шаҳримиз Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб меҳнат армуғонлари билан кутиб олиш учун астойдил курашмоқдалар. Бунда фарғоналиклар ҳам четда қолмапти. Улар шаҳарнинг юбилейига муносиб тўғрисида ҳаёти мақсадида Тошкентга келган адилар. Шу кунларда фарғоналик бунёдкорлар Собир Раҳматов районидан 2/4 Қораманш массивида ажойиб бир иншоотни — миллий

ушда безатилакан лиқ чойхонани жадал суратлар билан бунда этмоқдалар. Қурилиш ишларини «Уз-қолхозострой» бирлашмасига қарашли «Ферғанаоблқолхозострой» трестининг қолхозларо меҳанизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари амалга оширишди.

— Бу миллий чойхона 100 ўринга мўлжалланган бўлиб, мажмууд 10 та хона миллий нақшлар билан безатилади, — дейди участка бошлиги Алижон Каримов. — Бундан ташқари Фарғона

нинг Раҳматали Саломов, Қамолитдин Абдураҳмонов, Турғунали Мусаев каби пешқадам ишчилари сменда топириқларини 110—120 процент адо этмоқдалар.

Ҳеч шубҳа йўқки, тез кунларда Қораманш массивини яна бир ажойиб миллий меъморчилик кўринишига эга бўлган иншоот безади. Бу албатта, фарғоналикларнинг Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига ажойиб тўғриси бўлади.

Ф. ҲАКИМОВ,
ТошДУ студенти.

СУРАТЛАРДА: Фарғоналик қурувчилар (чапдан ўнганга) Топилжон Ғофуров, Октябрь Аҳмедов ва участка бошлиги Алижон Каримов ўзаро режалашмоқда; миллий чойхонанинг ўрнатилган устунлари.

Х. Мирзаалимов фотолари.

МУНОЗАРНИ ГАЗЕТХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ

АКС САДО

«ИСМИ ЖИСМИГА МОНАНД. БЎЛСИН»

Газетанинг шу йил 18 май сонидан эълон қилинган «Исми жисмига монанд бўлиши» мақоласини ҳамон газетхонлар мунозара қилмоқдалар. Редакциямизга ана шу мақола юзасидан кўпгаб хатлар келляпти. Оқшомхонлар мақолада айниқса фикрларга тўла қўшилиш билан бирга, ўз фикр ва мулоҳазаларини билдиришмоқдалар. Қуйида редакциямизга келмаётган мактублардан сатрлар ўқий-син.

«Исми жисмига монанд бўлиши» мақоласи аниқ мудоаб бўлди. А—1, А—3, СВ—4Б каби арифметик рақамлар чиндан ҳам кўпчилигида чалғитилди. Айниқса, биз алоқа ходимлари буни ахши «ҳис» этамиз. Бундай бемаъни номлар билан атадувчи жойда истиқомат қилувчиларга хат-хабар, посылка, пелерод қўғозлари юборилганда алоқа бўлими номери кўрсатилмаса борми, кўпгаб вақтиниз беҳуда кетиб, сарсон бўламиз.

Мен ҳам кўпчилик қатори янги жойларнинг номини, масалан, «Бахт», «Космос», «Юлдуз», «Мусаффо», «Тинчлик» каби чиройли номлар билан аталиши тарафдорман. Ахир ном ҳам—ҳуснида!

С. ИБРОҲИМОВА,
алоқа ходими, меҳнат ветерани.

ЧАЛАСАВОДЛИК ТУГАТИЛСИН

М. Сафаровнинг мақоласига тўла қўшилимай илож йўқ. Уни қўллаб-қувватлаган ҳолда эътиборини яна бир нарсасга жалб этмоқчиман. Шаҳримиздаги кўпгина биноларнинг пештоқларига реклама ёзувлари бор. Булар ўзбек ва рус тилларида ёзилади. Лекин, ўзбекча қисмининг саводсизларга ёзилганини кўриб ачинасан киши. Кўн жойларда «к», «ф», «х» каби харфлар ўрнига у, к, ч, х харфлари ёзилади. Масалан, Олмазор кўчасида қурилган кафега «Кафе Алмазар кафе» деб ёзилган. Нима учун ўзбекча сўзни бузиб ёзиш керак?

Афсуски, бундай мисолларни қўллаб келтириш мумкин. Бундай чаласаводликка чек қўйиш керак!

Б. ШОҲНАЗАРОВ,
Олмазор кўчаси, 191-уй.

БОБУР КУЧАСИ ҚАЁҚҚА КЕТДИ?

Мен «Оқшом»ни севиб ўқийман. Айниқса «Исми жисмига монанд бўлиши» мақоласи ҳаммага манзур бўлди. Бу аниқ пайтда кўтарилган проблема. Уни ҳал этиш учун кенг жамоатчилик бу ишга бош-қош бўлсин.

Мен қурувчиман. Яқинда Салор ариғи бўйида, тўққимчилик комбинати орасида жами 26 та уй қўрдик. Шундай жой «Физкультурний-Грузовой» деб номланган эди. Уни ҳозир «Бошлик» массиви деб аташтиради. Иккиси ҳам жонномақул гап. Сал бош қотирилса, бу жойни «Салор» ёки «Тўққимачи» (милод учун) деб аташ мумкин эди. Лекин бунга ҳеч ким эътибор бермапти.

Бизда халқ учун, Ватан учун хизмати санган буюк кишилар, шоирлар, олимлар, саркардалар, хуллас алломалар жуда кўп. Мен шаҳримизда Бобур номи билан атайдиган кўча йўқ деб афсусланиб юрадман. Кейин билсам Акмад Ибромов ва Чиланзор районларини чегаралаб турган кўча Бобур кўчаси экан. Лекин кўчанинг номи ҳеч қарсга ёзилмади. Яқинда шу кўчага йўлги тушиб қолдим. Уни «Энергетик» деб ўзгартиришди. Хўш, нима учун? Шу ҳам инсофданми? Қим нимами хохласа шунини қилипти. Бу ишларни назорат қиладиган ташкилот борми ўзи?

А. ПАРМООНОВ,
қурувчи.

Кўп нусхали газеталар саҳифаларида

МЕҲНАТГА КОММУНИСТИК МУНОСАБАТ УЧУН

В. П. Чалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўп нусхали газетаси «Ударник»нинг коммундаёқ унинг ҳаракат программаси аниқлашган белгиллаб берилган эди. 1934 йилда чиққан биринчи сонидан илгор тажрибани пропаганда қилиб, меҳнатга коммунистик муносабат учун қурашган эди. Ҳозир ҳам меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатининг 25 йиллигига бағишланган социалистик мусобақанинг бориши ижодий коллективнинг диққат марказида турибди.

Ой ўрталарида газета социалистик мусобақанинг янги босқичига ялҳом бағишлади: «Москваликлар ташаббуси қўллаб-қувватлашди» деб номланган мақолани эълон қилди. Унда завод билан бериб бормоқда.

Ана шу рубрика остида меҳнат коллективларининг шонли сана шарафига эришган муваффақиётлари ҳақида оператив хабарлар бериб боришти. Газета ҳар ҳафтада ўзининг биринчи саҳифасида юбилей социалистик мусобақасининг бориши ҳақида маълумот бериб бормоқда. Бунда совринли ўринларни ағаллаган коллективлардан ташқари ўзининг бир мунча йўшлаган бўлимлар ёки орданда қолаётган, ёки қарсиз ишлаётган бўлимлар туширишда ҳам матбуотлар келтирилмоқда.

Коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективлари ҳаракатининг 25 йиллигига бағишланган барча материаллар ичида И. А. Парнис ёзган «Тўққимачи қувонч» иши меҳнат коллективининг ахлоқий тарбиялиши сарлаҳали мақолани ишнинг пухта-деийиш мумкин. Сарлаҳачаларнинг ўзи —

УЧ ТАҚДИР

ДАВРАСИДА СУХБАТЛАР

2. САОДАТ

—1—

Тирик айрилган ёмон. Углингиз бедарак йўқонди, деган икки энлик қозғолдию, шундан бери на тирикдиган, на ўлигидан дарак бор. Отанинг ичига чирок ёқса ёрмайди. Тик этса эшикка қаради. Овқат пиширишса, ҳар кун аўлигимизнинг насбисига деб бир коса олиб кўйишади.

Жаҳон бўйлаб галаба бонги янгради. Ҳаёт яна ўз маромига тушиб кетди. Собиржондан ҳамон дарак йўқ. Иттифоқо, 1956 йилда почтадон Токи акага бир парча қозғозин бериб, «Сизга послка келди, ёрмиб олинг»,—деди. Таажуб. Қардан, қимдан! У почтадон янгишмаганмикин, деб адресни ўқиди: «Тошкент шаҳар, Киров район, Тўрақўзтон кўчаси, 56-уй, Тожи Жапиевга». Ота қозғозин хотини Мукамбар болага, кичик ўғилларига кўрсатди. Улар ҳам ҳайрон. Юборган киши на адресини, на номини кўрсатган. Ота ҳайрон бўлганча алоқа бўлимига кўл олди.

Қоронги ертўлада, радиоприёмник ёнида чакчаларини ушлаб бир йигит ўтирибди. У ҳар бир сўзини жон қўлоғи билан тинглаётди.

— Хорикдан дарбадара юрган азия ватандошлар! Ёқинда мен ҳам сиз каби ўзга элларда сарсон-сарғардон эдим. Толемис ёр бўлиб, қарин-

дош-уруғларим, ёр дўстларим қучоғига—Ватанимизга қайтиб келдим, элимнинг мусарфо ҳа-восидан баҳраманд бўлиш бахтига эришдим... —Бегона осмон остида юрган дўстлар ва ўртоқлар! Нега Ватанга қайтайсизлар! Эҳтимол, Совет Иттифоқида дарбадара жазо беради, деб қўрқатгандирсизлар. Ундай бўҳтонларга ишонманглар, Душманларнинг иғвосига ўчманглар.

— Мен ҳозир ҳам аввалгидай улуғ юртининг овоз-узоқларига эшитаётиман. Совет Иттифоқида яна бахтимни топдим...

— Игит тизасига бир урди-да, эшикка отилди. Чўкич юзидан оқабган кўз ёшлари шаррос қуяётган ёнгирига кўшилиб кетди. У мазъос ҳолда узоқ-узоқларга тикилиб қолди.

— Сергей! Сергей!— аёл киши уни чақирди. Аммо игит эшитмади. У ҳамма нарсаини унутган, хаёли Тошкентда эди.

— Сергей, ниб кетдинг, шамоллайсан! —деди хотини унинг қўлтигидан ушлаб.

— Майли, шамоллай, ўлай! Бу кунимдан кўра ўлганим яхши... — Бу сўзларни биров эшитиб қолшмидан қўрққан аёл овозини пасайтириб, юпатиша ўтди:

— Сергей! Сергей! Кўй, хафа бўлма! Ахир, куйган бағримни қон қилма! Болаларимизни ўйласангиз—шундай деди-ю, аёл йиғлаб юборди. Момақалдирик дахшат солиб, гудиради, ёнгир зурайти. Ичкаридан чақалоқнинг «инга-ингаси» эшитилди, аёл йигитнинг кўлидан тортиб, уйга бошлади.

Енбош томондаги дастхонадан сурмагар «Волга» таксиси шиддат билан отилиб чиқди. Тормознинг гўйқиллаши, гўлдирак остидан кўтарилган чанг-тўзон, ниҳоят табиий қўрқув туйғусидан бир зум гарангсиз қолди. Такси меининг машинамага урилшига ярим қадам қўлиб тўхтаган эди. Шоёёр ҳал-қи танаканроқ бўлади. Эшикни очиб отилиб тушибди.

— Кўз борми ўзи! — дедим жаҳл билан. Нега қондан бузасиз? Таксичи «Йўлингдан қолма» дегандек қўл силтади, кейин кулиб юборди.

— Не, кўшнинг ўзингиз экансиз-ку! Мен ким экан дебман.

Қарасам чиндан ҳам беш-олти ҳовли нарида турадиган кўшнингиз Маҳмуд ана, эсини таксисти. Бир жихатдан, танимай қолганимга ҳаҳволаб бўлсам, иккинчи томондан кўшнингиз ҳовлималиги ҳамон фашимга тегади.

— Қани, тарқала қолайлик,— деди у кўлмириб. — ГАН қўрса бошни қотиради.

Шундай қилиб таксичи ўз йўлга кетди. Мен ўз йўлимга. Машинани оҳиста ҳайлаб борариман ҳамон ушшани тўплаб олшуга қўйнарар, тизсам титраб турарди. Нимага бунча ҳовлигади бу, бирон филокат рўй берса ўлга ҳам, бошқа ҳам жабр қилади-ку. Наҳотики пул қула-ша шунчалик жонсарақ қилиб қўйса одамни! Шунда хаёлимга

гин кўз ўнгимга келди. Ҳаммаёғи чап, па-чоқ бўлмаган жойи қолмаган. Наридан-бери ямаб-ясаб миниб кетиллавергани шундоқ қўрибди турибди. Ажаб, ўзининг «собе-твенний» машинасига гард юқтирмайдиган қўшнинг давлатнинг таксиси пачақланиб кетса иши йўқ. Иложи борича тезроқ манзилга етса, иложи борича йўловчидан бир сўм ортиқча пул ундира қолса. Мана, маъснад қаерда!

Қизиқ, бунақа фалсафа қаердан келган ўзи? Нимага одамлар ўзиникини аллада азиз, тўрвада майиз қилиб авайлайди-ку, давлатнинг парво қилмайди! Фақат пар-

во қилмайди эмас, иложи борича тортиқлашга ҳаракат қилади. Разм солсангиз бунақа мисолларга кўп дўз келасиз.

Тасаввур қилинг: кимдир иморат солмоқчи. Минг жойга олиб югуриб бир машина қилиб сотиб олди. Қараса қўшнинг гиштидан юзасини олиб кетяпти. Табиийи у қўшнингиз ёқисидан олади. Руст-да, гишт ўзиники, пулга келган. Аммо худди ўша қўшнингиз нарироқдаги қурилишдан юзга эмас, мингта гиштини ўмариб кетаётганини кўрса ёқисидан олади-ми? Йўқ, нари борса, «давлатнинг хахониси камалиб қолармики», деб қўя қолади. Ҳолбуки, давлат — ўзи.

ни. Айтайтия, ўзини-қўшнингиз болангизми, қўшнинг боласини, ўзини, гиздаги студия липоқ қилиб тилиб, қопла-масини йиртса қўшнинг уриб сиқиргудек бў-либ қарайди пулга ол-тарансангиз расво қилади-ку, индамайси-ми? Бироқ худди ўша тенги бола налаларош билан томошахона кроселсини ени тўрлейбсиз ўриндинини йиртса унчалик жонини, гиш ачимайди. Тонг ерилиши билан чиронги-нингиз учирасиз. Сметчик пириллаб ай-ланиб турганидан кел-ди. Учирмай қўнган-чи! Бироқ ўзингиз қўша турган кўп қав-латли уй йўлагиди ёниб турган чиронга парво қилмайди. Негаки у сизники эмас,

қов деворидан апокотл Матвей кўзонан билан тасвирланган су-рат топида. Текшир-ишлар бу сурат XII асрга мансублигини кўрсатди. Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Демак, қўз-овнак XIII асрда эмас, балки ундан юз йил олдин кашф этилган экан.

— Бухти хайба эришди, дейпти. Мен ҳам Ватан тупроғини босиб ўлсам, майли эди. Оҳ Татъяна! Татъяна!

— Чакалоқ тепасида, хайбаг бўлиб ўтирган аёл чўчиб кетди.

— Секимроқ! Бота уйнони кетади.

— Биласини, Татъяна юртимизга қайтсанг, жигарларимизни топсанг...

— Татъяна хадисарид эшик, деразаларни маҳкам беркичди.

— Нимасини айтсанг, Собиржон! — Хотини ҳоли қолшганидан эрининг асл оти билан атарди.

— Бу уларга Ватан нафасини, дўстлар қаҳ-қаҳасини олиб келгандай хушудлик бағишларди. Ҳозир ҳам шундай бўлди. Игит анча энгли тортиб суради:

— Послка нима бўлди экан!

— Етиб боргандир!

— Шундай бўлса, австралийлик Макнинг дўст-лиги ана бир бор сингаларда-да.

— Бекораг шўхланаясанг, Собир! Ахир, у коммунист, бизга ёқилсини раво кўрармики!

— Узбекларда ақоиб мақол бор: санамай саккиз дема. У чиндан ҳам самимийдир. Ҳар ҳолда ҳўшёрлик эиб қилмайди. Тўсатдан, Ватанимизга қайтишимиз, деб сиримизни айтсанг, буни муҳофизатимизнинг қўлоғига етказиб қўй-са биласини, нима бўлади! — У қўли билан

— Ким ўлдирди!

— Бу пайт Собир ана кетди — мана кетдим», деб ўрнда ётар, «ҳамшира» Татъяна унга «сув томизиб» тепасида ўтирибди.

*** Собир ҳайб дафтарини варақлайди. Утмиши кўз ўнгидан лип-лип ўта бошлади. У 1939 йилги медицина техникумини тамомлаб, Бухоронинг Шофркон районига ишга борди. Тез орада ҳарбий хизматга чақирилди. Киевдаги ўз ойлик ҳарбий медицина курсида ўқиди. Сўнг Навдворно қишлоғи жиннидаги чегарачилар отрядида хиз-мат қилди. Сира кутилмаганда уруш бошлади.

бўйинини қўзиб, доринг ишорасини қилди. Эсиндан, Франкфурт-Майн жиннидаги лагерь дахшати.

— Аёлингив азойиб бўзилиб, кўзлари катта-катта очилиб кетди.

— Эсан чиқариб бўладими! — деди газаб билан.

Франкфурт-Майн лагери. Бу лагерьга 16 минг совет ҳарбий асри ва бошқа мамлакат кишилари ҳайдаб келинган. Улар орасида ўзбек Собир Тожиев ҳам бор.

Тутқунлар сафи касалликдан, очликдан сийрак-лашиб боради. Беморларни даволаш ҳақида ҳеч ким қайғурмайди. Асирлардан бирининг бадини-даги мина парчаси қийнаб ухлатаганини, оғриқ-дан инграйверганини учун бечорани милтлик кўндо-ғи билан уришар экан. «Операция қилдирса бўл-майди!» — деб суради Собир. «Навбат кутмиш керак эмас». Собир ярадорнинг баданидаги мина парчасини олиб ташлашга уриниб кўрмоқ-чи бўлди. Унга оёқ-қўли чақон, зинарак, ўн тўрт-ўн беш йиллардаги украин қизини «ҳамши-ра» қилиб беришди.

Атрофга поилоқчилар қўйилди. Кишилар давра ясаб, девордек ўраб туришди. Уртада Собир ярадор танасидан мина парчасини олшуга ки-ришди. Бундан бир неча кун илган медицина пунктдан яширича олиб чиқилган асқоблар иш берди. Собиржон Татъяна билан ўшанда таниш-ди.

Маммулар «ўлада» чиқариб қўйган кўп асирлар «ўз-ўздан» тўзалиб кетаверди. Лекин Собир қилган операцияларнинг «иси» чиқиб қолди...

— Игит зақ, қоронги, тор хонада қўшига келди. Бир ой фақат сув, қотан қона қўшига келди. Собирнинг эти устхонага ёлшиди. Аммо йигитнинг ярадор бўлимади. Асирлар орасида замбида олиб чиқиб ташланган Собир бироз куч тўп-лагам, ўзини маммуларга қақиб қўйган хотини кидира бошлади.

— Тун қоронгисиде, соқчилар турадиган ёғоч ик-нора тағдида уни «тинчитишди». Тонгга яқин асирлардан «забар» олиш учун келган солдат сотқиннинг жасадини кўрди-ю, жон аччиғида орқасига қочди. Бир зумда бутун лагерь оёққа тургазилди.

— Ким ўлдирди!

— Бу пайт Собир ана кетди — мана кетдим», деб ўрнда ётар, «ҳамшира» Татъяна унга «сув томизиб» тепасида ўтирибди.

*** Собир ҳайб дафтарини варақлайди. Утмиши кўз ўнгидан лип-лип ўта бошлади. У 1939 йилги медицина техникумини тамомлаб, Бухоронинг Шофркон районига ишга борди. Тез орада ҳарбий хизматга чақирилди. Киевдаги ўз ойлик ҳарбий медицина курсида ўқиди. Сўнг Навдворно қишлоғи жиннидаги чегарачилар отрядида хиз-мат қилди. Сира кутилмаганда уруш бошлади.

Собирлар заставаси қўндоғи ёқрилиб келган душман билан бир ҳафта олишди. Аммо кўчалар тенг эмасди. Уни бехўш ҳолда кўлга олиб, Германиянинг ичкарисига олиб кетишди. Собир 1944 йил баҳорда асирликдан Волсдорф ўр-монига қочди. «Йул юриб, йул юрса ҳам мул юриб», деганларидек, бир тепалик ённан чик-ди-ю, кўролли одамларга дуч келди. Булар америкаликлар экан.

Америкаликлар уларни Германиядан Австрал-йига олиб кетишди.

Мельбурнга олиб келинган асирлар Бонегилда қишлоғидаги лагерьга тикиштирилди. Кейин улар турли ишларга юборилди. Собир Татъяна билан Мельбурн яқиндаги жиннихонада ишлашга кў-натилди.

— Нима энди, шундай қилиб, бегона юртада қолиб кетармииз! — суради бир кунин Собир Татъянадан.

— Қаерга ҳам борамиз!

— Гап шундай, сен ҳам кўз-қўлоқ бўлиб юр-мен ҳам, Австралия ҳам коммунистлар бор. Улар бизни тушунишди, юртимизга қайтиш тў-ғрисида маслаҳат суради.

Собир жиннихонанинг эркинлар бўлимида тиб-бий ходим бўлиб, Татъяна хотинлар бўлимида оддий хамшира бўлиб ишлай бошлади. Уй ой деганда Татъяна ишдан ҳайдаб юборилди. Ҳақончи хомилдор бўлганини эди. Энди улар

— Эҳ бирликда, Дил кенликда, Яшасин.

— Ҳамма одам, Кўрамай дарағам, Яшасин.

— Қораман-оқ, Бўлиб ўртоқ, Яшасин.

— Ой ва юлдуз, Қўёшдай сўз, Яшасин.

— Бахтли замон, Доим омон, Яшасин.

— Дохил Ильчи, Берган севинч, Яшасин!

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

— Саодат ТОҶИ.

